

Beslutad av: Niklas Avenstierna
Datum: 2024-02-07
Dokumentet gäller för: Sköllersta skola F-6
Dokumentansvarig:
Ärendenummer:

Plan för arbetet mot kränkande behandling och diskriminering

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Kartläggning av risker	3
2.1	Uppföljning föregående läsårs åtgärder	3
2.1.1	Åtgärder läsåret 22/23	3
2.2	Nuläge	5
2.3	Undersökning i klasserna	5
2.4	Resultat från elevenkäten vt 23	5
2.5	Statistik från draftit	5
3	Analys av orsaker	6
3.1	Otrygga platser	8
3.2	Språkbruk och kränkningar utifrån etnicitet eller sexuell läggning.....	Fel!
	Bokmärket är inte definierat.	
3.3	Vuxennärvaro på raster.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
3.4	Orättvisor gentemot flickor/pojkar	Fel! Bokmärket är inte definierat.
3.5	Möta elevers behov vid NPF-diagnos.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
3.6	Studiero	Fel! Bokmärket är inte definierat.
4	Översikt och Planering av åtgärder	10
5	Implementering av planen	11
6	Rutiner för att åtgärda befarade kränkningar	11
6.1	Ärendegång vid befarad kränkning eller diskriminering, ...	11
6.1.1	Dokumentation	12
6.2	Trygghetsteam	12
	Bilagor	13
	Bilaga 1 – Åtgärdstrappa på aktuell förskola/skola hur man arbetar åtgärdande	13
	Bilaga 2 - Relevant lagstiftning	14
	Skollagen (2010:800)	14
	Diskrimineringslag (2008:567)	14
	Barnkonventionen	16

1 Inledning

Huvudmannen för förskola och skola ska varje år se till att det upprättas en plan över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering av barn och elever. Planen ska innehålla en uppföljning av föregående års åtgärder samt en planering av de åtgärder som ska genomföras kommande år. I Hallsbergs kommun är upprättandet av denna plan delegerat till rektor enligt punkt 2.14 i delegationsordningen.

En plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen (2010:800) ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad¹.

Relevant lagstiftning för att upprätta denna plan redovisas i bilaga 2.

Denna plan revideras samt följs upp en gång/läsår och framtas i enighet med skolans kvalitetsplan då en del analyser samt åtgärder är återkommande.

2 Kartläggning av risker

2.1 Uppföljning föregående läsårs åtgärder

Utifrån föregående läsårs trivselenkät, observationer, utvecklingssamtal och enskilda samtal med eleverna i verksamheten framkom 6 utvecklingsområden, för att fånga upp dessa områden framtogs följande åtgärder. Utvärderingen har skett höstterminen 2023.

2.1.1 Åtgärder läsår 22/23

Otrygga platser:

1. Vuxennärvaro toaletter vid matsal (främst gällande fsk):
  - Vuxna har varit mer närvarande vid toaletterna efter detta påtalades av eleverna i tidigare plan.
2. Plastfilm sätts upp i fönster på toaletter:
  - Plastfilm är uppsatt på den toalett där det finns ett fönster.
3. Se över möjlighet till mer avskärmning i omklädningsrum:
  - Skärmar har införskaffats och duschdraperier har satts upp.
4. Se över framkomlighet vid "pricken-väggen":
  - Otrygga platser såsom "pricken-väggen" på skolan tas upp vid varje klassråd samt följs eventuellt upp vid nästkommande klassråd.
5. Gemensamma skolaktiviteter, temadagar mellan f-3 och 4-6, för skapa vi-känsla:

---

¹ SFS 2016:1011

- Faddergrupper har skapats och det planeras för ett antal gemensamma aktiviteter i syfte att skapa en vi-känsla på skolan.

Språkbruk och kränkningar:

1. Fortsätta utveckla rastaktiviteter (kvalitetsplan):
  - Ansvarig pedagog arbetar aktivt med rastaktiviteter och har genom besök i klasser samt elevråd gjort eleverna delaktiga i aktiviteterna.
2. Värdegrundsarbete i klasser gällande diskrimineringsgrunder och lika behandling:
  - Värdegrundsarbete har skett löpande i klasserna, arbete gällande diskrimineringsgrunder planeras varje år i samband med att denna plan arbetas fram. I åk 4-6 upplevde vi vuxna och eleverna en märkbart skillnad i antalet verbala kränkningar.
3. Förtydliga och utveckla trygghetsteamets arbete:
  - Åtgärden är pågående. Mötesforumet har fått mer struktur och möten sker regelbundet och mer frekvent. Vidare arbete sker med vilka områden trygghetsteamet ska prioritera. Fokus har nu varit på kränkningssärenden.
4. Bråka smartare:
  - Arbetet är igång i samtliga klasser upp till och med åk 3. Även fritids har påbörjat användandet av materialet. Arbetet ska även påbörjas i de äldre åldrarna men är inte ännu igång i alla klasser. Uppföljning av hur materialet fungerat i klasserna sker till nästa läsår.

Vuxennärvaro raster:

1. Schema med fördelning av rastvärdar i arbetslag f-3:
  - Genomfört. De olika uppdragen samt platserna under rastvärdsskapet har gåtts igenom med varje enskild personal.
2. Fortsatt arbete kring rastvärdsskapets betydelse:
  - Diskussioner har kontinuerligt förts i arbetslagen under arbetslagstid, ALT och APT med fokus på rastvärdsskapets betydelse gällande bemötande, förhållningssätt och barnsyn.

Orättvisor flickor och pojkar:

1. Fortbildning i diskrimineringsgrunderna till personal:
  - Har ej genomförts. Fortbildningen gällande NPF har prioriterats.
2. Undvika majoritetsval samt gruppindelning utifrån kön:
  - En påminnelse om detta lyftes till all personal vid återkoppling av föregående plan. Gruppindelning utifrån kön undviks alltid, majoritetsval förekommer men aldrig utifrån kön.

Behov kring NPF:

1. Fortbildning kring NPF till personal:
  - Skolpsykolog har haft fortbildning riktad till pedagoger vid två tillfällen samt handlett personal kring lågaffektivt bemötande i de lägre årskurserna.

Studiero:

1. Revidering av ordnings- och trivselregler
  - Genomfört i början av läsåret.
2. Uppföljning av klassrumsregler:
  - Samtliga elevgrupper har skapat nya klassrumsregler och dessa följs upp under varje klassråd ca 1-2 gånger/månad. Nya trivselregler framtofs läsåret 22/23.

2.2 Nuläge

Följande nuläge är sammanställt utifrån samtal i samtliga klasser på skolan utifrån begreppet trygghet samt de olika diskrimineringsgrunderna. I förskoleklass till och med åk 3 har en trygghetsvandring genomförts för att se över vilka platser på skolan eleverna upplever som trygga respektive otrygga. Pedagogerna har sammanställt det som framkommit och kurator har lyft ut de delar som är återkommande samt behöver förebyggas och åtgärdas. Vidare består beskrivningen av nuläget av en sammanfattning av trygghetsenkäten genomförd av åk 1-6 samt statistik från dokumentationssystemet draftit där ärenden gällande kränkande behandling dokumenteras.

2.3 Undersökning i klasserna

De otrygga platser som lyfts av flera klasser är fotbollsplanen, gagaboll-rinken samt väggen där eleverna spelar "pricken". Även kapprum förekommer i flera samtal, då utifrån att elever ibland uppehåller sig där under raster utan att vuxna märker samt att det enkelt blir knuffar och "tjafs". Från eleverna på fritids lyfts en viss oro kring toaletter samt lekboden. Då främst utifrån rädslan att kunna bli inlåst. Överlag kommer observationen från klasserna att otrygga platser som lyfts ofta upplevs otrygga när vuxna inte är där. De äldre eleverna lyfter otrygghet gällande platser både utifrån att vuxna inte ser, men även utifrån att det förekommer verbala kränkningar och skällsord. Det framkommer i flera samtal att det förekommer ett negativt språkbruk på skolan, främst i de äldre grupperna där sexuell läggning kan användas som glåpord samt kommentarer utifrån prestation. Ett exempel som lyfts är kommentarer såsom att på gagaboll-rinken ropa "ta ut alla tjejer för de är sämst" eller under idrotten kalla andra för dåliga. I undersökningarna framkommer även att många kränkningar sker via sociala medier i form av elaka kommentarer och uteslutningar. Detta lyfts främst åk 6.

2.4 Resultat från trygghetsenkäten ht 23

Elevenkäten genomfördes i samtliga årskurser med undantag från förskoleklass. Totalt svarade 88 elever på frågorna. Således ska resultatet endast ses som vägledande då 42 elever inte svarat.

Styrkor:

- Resultatet från enkäten visar att 85 av 88 elever upplever att vi är snälla mot varandra på skolan.
- 81 av 88 elever anger att de känner sig trygga i skolan och 84 elever uppger att deras lärare bryr sig om dem.
- 85 av 88 elever uppger att de känner till skolans trivselregler.

Utvecklingsområden:

- Ca 26% av eleverna som svarat upplever att det sällan eller aldrig är studiero i klassen. Ca 8% av eleverna uppger att de själva sällan eller aldrig bidrar till studieron, vilket tyder på en diskrepans mellan upplevd studiero samt egen påverkan på studieron. I kommentarerna till enkäten lyfter en elev att studieron påverkas negativt de tillfällen den vuxna behöver lämna klassrummet.
- 11 av 88 (12,5%) elever uppger att de sällan har något att göra på rasterna. Högst representerade är de äldre eleverna. I kommentarerna lyfter elever att skolgården är tråkig samt att det finns mindre att göra under de gemensamma rasterna.
- 16 av 88 (ca 18%) elever uppger att de sällan eller aldrig berättar för lärare om det händer dem något. Detta framkommer främst i högre åldrar, åk 6 sticker ut där 8st elever svarat att de sällan eller aldrig berättar. I kommentarerna till frågan om vi är snälla mot varandra på skolan lyfter elever att det föregår kränkningar men att lärare inte alltid ser, samt att skällsord såsom n-ordet används mellan elever.

2.5 Statistik från draftit

Följande nulägesbild är sammantagen av statistik från dokumentationssystemet KB incident draftit som används vid befarad kränkande behandling/diskriminering. Statistiken gäller perioden 1 januari 2023 – 31 oktober 2023.

Under angiven period förekom 76 dokumenterade ärenden i systemet, varav 7st ej bedömdes vara kränkningar 65st avslutades som kränkningsärenden.

	<u>UTSATT</u>	<u>UTSÄTTARE</u>
HAN	62.12% (20st)	74.36% (58st)
HON	36.36% (41st)	23.08% (18st)
Vet ej	0%	0%
EJ ANGIVIT	1,52% (1st)	2,56% (2st)

TYP AV KRÄNKNING (förekomst i antal ärenden under angiven period av totalt 65 kränkningsärenden)

TYP	ANTAL I %
Fysisk	39.51% (32st)
Verbal	30.86% (25st)
Text/bild	14,81% (12st)
Sexuella trakasserier	4,94% (4st)
Trakasserier	2,47% (2st)
Psykosocial	7,41% (6st)

VAR SKER KRÄNKNINGARNA PROCENTUELLT? (förekomst i antal ärenden under angiven period av totalt 65 kränkingsärenden)

PLATS	ANTAL I %
Klassrum	11.39% (9st)
Korridor	2.53% (2st)
Biblioteket	1.27% (1st)
Annat	8.86% (7st)
Skolgården	37.97% (30st)
Matsal	10.13% (8st)
Kapprum	8.86% (7st)
Fritids	6.33% (5st)
Digital kränkning/sociala medier	12.66% (10st)

Årskurs de utsatta går i (förekomst i antal ärenden under angiven period av totalt 65 kränkingsärenden)

ÅRSKURS	ANTAL I %
Fsk	3.03% (2st)
Åk 1	37.88% (25st)
Åk 2	6.07% (4st)
Åk 3	3.03% (2st)
Åk 4	13.62% (9st)

Åk 5	7.58% (5st)
Åk 6	13.64% (9st)
Åk 6 läsår 22/23 Ej kvar på skolan.	12.12% (8st)
Ej angivet	1.52% (1st)

3 Analys av orsaker

4 olika problemområden har lyfts fram utifrån nulägesbeskrivningen. En analys av möjliga orsaker till områdena sker under respektive områdes rubrik. Området språkbruk/verbala kränkningar går att koppla till diskrimineringsgrunderna: kön, sexuell läggning samt etnisk tillhörighet då nulägesbeskrivningen visar på att verbala kränkningar förekommer gällande dessa områden mellan elever. Analysen är genomförd av arbetslag och trygghetsteam samt sammanställt av kurator.

3.1 Otrygga platser

Vid undersökningen i klasserna lyfter eleverna flera platser som de upplever som otrygga på skolan. De platser som nämns flera gånger är: fotbollsplanen, gagaboll-rinken, "pricken-väggen" och kapprum. Dessa beskrivs främst otrygga utifrån att verbala kränkningar förekommer när vuxna inte är där samt att vuxna inte alltid ser. Även toaletter och lekboden nämns men då främst av fritidselever som lyfter en rädsla gällande att kunna bli inlåsta. Elever har även uttryckt att det känns otryggt att gå på vissa elever på grund av rädsla att andra elever ska öppna dörren. Elever lyfter ibland till personal att vissa toaletter i kapprum är ofräscha, vilket medför att man undviker att gå på toaletten under skoldagen.

På fotbollsplanen och i gagaboll-rinken vistas många barn i olika åldrar vilket lätt skapar olika förutsättningar i samband med tävling. Det förekommer även att eleverna har olika regler gällande spelet eller lagindelning samt även ett olämpligt språkbruk samt vissa kränkande nedsättande tilltal riktade till andra elever i samband med spel. Dessa kränkningar kan ske i affekt men även utifrån att eleverna upplever motgångar eller uppfattar orättvisor i tävlingsmomentet. Det kan även ske frustration som leder till konflikter vid de tillfällen vuxna förhåller sig olika till spelet, det finns ett behov av samsyn kring vilka regler som gäller.

Gällande "pricken-väggen" har det framkommit att det känns otryggt att passera förbi väggen då många elever använder den som "fotbollsvägg". Eleverna uttrycker att de är rädda att få en boll på sig. Elever har även uppgett att det förekommer kränkande kommentarer eleverna emellan samt ett negativt språkbruk, framför allt när ingen vuxen är i närheten.

Även i kapprummen kan otrygga situationer som exempelvis verbala kränkningar, olämpligt språkbruk såsom svordomar eller andra nedsättande ord elever emellan förekomma när vuxna inte är närvarande.

3.2 Språkbruk/verbala kränkningar gällande sexuell läggning, etnicitet samt kön

Under undersökningarna i klasserna framkommer att språkbruket på skolan bidrar till en känsla av otrygghet i olika situationer. En del av detta innefattar verbala kränkningar såsom att kalla någon för "bögg" eller "n-ordet". Eleverna beskriver även att många påpekar när någon annan är sämre i tävlingar eller sport och flickor upplever att de kan bli utpekade som sämre i just sportsammanhang. Detta är något som främst framkommer i samtalen med de äldre eleverna på skolan. Att verbala kränkningar sker styrks även av statistiken från draftit där de står för ca 31% av alla kränkningsärenden. Vid analys i arbetslag samt trygghetsteam framkommer att detta språkbruk samt kränkningar sällan sker när vuxna är nära. Mycket av det hårda språkbruket såsom svordomar och fula ord upplevs av personal främst ske i affekt och då inte alltid riktat mot andra personer utan mer som form av känsloreglering. En del språkbruk följer även med eleverna hemifrån och personalen ser att exempelvis tv-spelskulturen hos en del elever påverkar vilka ord man använder vid frustration. Vidare ser personalen att eleverna påverkas av varandra och oavsett vad som föranleder användningen av fula ord så "smittar det av sig" mellan eleverna och kommer in i fler sammanhang. Språkbruket når ner även i de lägre åldrarna.

3.3 Kränkningar lyfts inte till vuxna/ses inte av vuxna

Detta område har tagits fram då eleverna lyfter att platser som känns otrygga på skolan främst gör det då vuxna inte ser eller är där. De beskriver att detta leder till att kränkningar sker utan att de får hjälp. Ca 18% av eleverna svarar även i trygghetsenkäten att de inte berättar för lärare om det händer dem något.

Att kränkningar inte alltid når vuxna på skolan märks av gällande elever i alla åldrar. Ibland kommer kränkningar som skett för länge sedan upp och som kan ha påverkat eleverna över tid, en hel del kränkningar får personalen vetskap om via föräldrar. Under utvecklingssamtal framkommer att nästan alla barn på skolan kan beskriva att de har en trygg vuxen. Däremot kan det påverka att det inte alltid är elevernas trygga vuxna som är nära under raster eller när något sker. Det finns därav ett behov att arbeta mer med att skapa flera goda relationer till vuxna på skolan så att barnen inte undviker att berätta när något hänt om exempelvis just deras lärare är hemma den dagen. Ett steg för att arbeta med detta har varit att ha flera gemensamma raster där eleverna får träffa pedagoger från alla olika klasser/arbetslag. Behovet kvarstår dock att se över hur vi kan öppna upp för fler tillfällen att skapa trygga relationer till fler vuxna på skolan.

3.4 Kränkningar via sociala medier

Att kränkningar sker via sociala medier lyfts av de äldre eleverna på skolan samt styrks av att ca 12% av kränkningsärendena i draftit rör sig om saker som har skett via exempelvis snapchat. I det dagliga arbetet på skolan framkommer att användandet av sociala medier eller spel med chattfunktioner används i allt lägre åldrar och bidrar till flera missförstånd samt påfrestande situationer för barnen. Då skolan är mobilfri sker dessa kränkningar på elevernas fritid, men resultatet av det som skett följer med eleverna in i skolan och kan ha stor påverkan på skoldagarna. Personalen upplever att eleverna har behov av större förståelse kring sociala medier, hur det påverkar oss samt vad som är viktigt att tänka på för att ta hand om varandra på nätet. Detta för att förebygga kränkningar och riskbeteenden kopplade till just sociala medier och nätet.

4 Översikt och Planering av åtgärder

Åtgärder och hälsofrämjande/förebyggande insatser

Risk	Vad ska göras?	När?	Vem är ansvarig?	När och med vilka ska uppföljning ske (elever, personal och vårdnadshavare)?	Uppföljning dokumenteras här
Otrygga platser	<ol style="list-style-type: none"> Synliggöra rastvärdar genom reflexvästar Förtydliga rastvärdschema Skriva vilka områden på rasten vikarier behöver täcka vid frånvaro Se över skolgårdens upplägg 	Samtliga åtgärder sker under VT24	<ol style="list-style-type: none"> Cecilia Arbetslagsledare Samtlig personal vid frånvaro Rektor 	<ol style="list-style-type: none"> Uppföljning under elevråd innan skolavslutning ALT/APT ALT/APT/Teams Hyresgästmöte/Skyddsron 	
Språkbruk och verbala kränkningar	<ol style="list-style-type: none"> Lyfta språkbruk vid föräldramöte Särdegrundsarbete i klasserna och på fritids Samverka med det lokala föreningslivet 	<ol style="list-style-type: none"> HT24 VT24 och HT24 HT24 	<ol style="list-style-type: none"> Rektor och kurator Samtliga pedagoger Samtliga pedagoger 	<ol style="list-style-type: none"> KUT-dagen v.44 KUT-dagar VT24+HT24 HT24 	
Kränkningar som inte ses av/när vuxna	<ol style="list-style-type: none"> Ökad relationskompetens (trygghetscirkeln) Fadderverksamhet Samtal kring kränkningar i klasser/på fritids och samtal kring 	<ol style="list-style-type: none"> HT24 VT24 VT24 	<ol style="list-style-type: none"> Rektor och kurator Michal och Gabriella Samtliga pedagoger/mentor/kl asslärare 	<ol style="list-style-type: none"> VT25 VT24/HT24 VT24/HT24 	

	trygga vuxna under utvecklingssamtal				
Kränkningar via sociala medier	1. Införa stående arbete med "värsta bästa nätet" i åk 4	1. starta senast HT 24	1. Lärare i åk 4	1. följs upp vid framtagandet av nästa plan.	

5 Implementering av planen

Följande är en kort beskrivning kring hur och när planen ska implementeras och tillgängliggörs för barn, elever, vårdnadshavare och personal.

Planen implementeras under vt 24 genom att den lyfts upp på arbetslagsmöten. Utifrån dessa tar pedagogerna med sig innehållet och återkopplar till elevgrupperna för att synliggöra att deras svar i undersökningarna beaktats. Planen publiceras på kommunens hemsida där information om Sköllersta skola finns. Därav finns den tillgänglig för vårdnadshavare och andra viktiga vuxna. Rektor informerar även vårdnadshavare om planen via Haldor. Uppföljning sker enligt planeringen av åtgärder. Varje hösttermin revideras planen och nya undersökningar och analyser genomförs vilket resulterar i nya åtgärder.

6 Rutiner för att åtgärda befarade kränkningar

Under denna rubrik beskrivs hur arbetet med att åtgärda befarade kränkningar är organiserat på Sköllersta skola.

6.1 Ärendegång vid befarad kränkning eller diskriminering,

Personal som uppmärksammar en händelse som kan vara kränkande/diskriminerande eller som får kännedom om befarad kränkande behandling, informationen kan komma från barn/elev, vårdnadshavare, har skyldighet att **anmäla** detta till rektor via dokumentationssystemet Drafit. Befaras flera elever vara utsatta skrivs en anmälan/barn. I anmälan ska följande redogöras för: Händelsen eller den information som framkommit ska redogöras för objektivt. Vet anmälaren vad som föranlett den möjliga kränkningen? Finns information kring vad som hänt? Vad är vuxnas bild, vad är elevernas bild? Var det någon som såg/hörde? Vad har vuxna gjort för att hantera situationen? Hur blev det sedan, är händelsen utredd och löst?

Rektor eller kurator ser över inkommen anmälan, och redogör för om ärendet är utrett och avklarat eller om vidare utredning krävs. Rektor delegerar då ärendet vidare till ansvarig personal, någon som har kontakt samt relation till barnet i fråga. Den som blir ansvarig för ärendet ansvarar för **kontakt med berördas vårdnadshavare** samt att **utreda** vad som skett om inte detta redan är gjort. Detta innebär att samtala med inblandade elever samt vid behov samtala med barn/vuxna som kan ha sett/hört vad som hänt. Utifrån denna utredning gör

ansvarig personal sedan bedömningen huruvida en kränkning ägt rum. Framkommer att en kränkning ägt rum ska ansvarig personal (i samråd med arbetslag) **tillsätta åtgärder** för att trygga utsatt elev samt förebygga att kränkningar sker igen. Ansvarig personal följer även upp händelsen med inblandade elever för att säkerställa att åtgärderna gett önskad effekt. Först när detta framkommer kan ansvarig begära att ärendet avslutas. Avslutat ärende ses över av rektor samt huvudman.

6.1.1 Dokumentation

All dokumentation kring befarade kränkningsärenden sker via Draftit. Rektor samt skolkurator har tillgång att kunna se samtliga ärenden för skolan, kan delegera ut ärenden samt begära in kompletteringar. Kurator och rektor träffas ca 2 gånger/månad för att se över så arbete fortgår med de ärenden som är aktiva i systemet.

6.2 Trygghetsteam

På Sköllersta skola finns ett trygghetsteam, vars uppdrag är att arbeta förebyggande, planera och leda skolans trygghetsarbete samt bistå i och följa upp kränkingsärenden då det behövs. Rektor leder trygghetsteamet som består av representanter och suppleanter från de två arbetslagen. Vid behov närvarar kurator. Syftet med teamet är att säkerställa ett fortlöpande aktivt trygghetsarbete, både på främjande, förebyggande samt åtgärdande nivå. Trygghetsteamet träffas en gång/vecka och går igenom om det är något kränkingsärende där extra insatser krävs, diskuterar åtgärder, planerar förebyggande insatser inom respektive arbetslag samt för skolan i helhet samt arbetar med denna plan. Representanter från trygghetsteamet kan även sättas in i kränkingsärenden vid behov för att vara behjälpliga vid samtal med elever samt vårdnadshavare.

Bilagor

Bilaga 1 – Åtgärdstrappa på aktuell förskola/skola hur man arbetar åtgärdande

	STEG 1A	STEG 1B	STEG 2	STEG 3	STEG 4
VAD HAR HÄNT?	Stör studiero i undervisning	Motverkar trygghet, kränker andra elever	Trots åtgärder har flertalet händelser i steg 1A och 1B har upprepats och/eller annan allvarlig oroande händelse har skett kopplat till trygghet och studiero	Förebyggande insatser har inte givit effekt efter uppföljning av steg 2 och/eller annan oroande händelse har inträffat kopplat till trygghet och studiero	Förebyggande insatser har inte givit effekt efter uppföljning av steg 3 och/eller annan oroande händelse har inträffat kopplat till trygghet och studiero
ÅTGÄRD!	<ol style="list-style-type: none"> Verbal tillsägelse, omhändertata föremål Utvisning från undervisningslokal delar eller resten av lektionen eller kvarsittning (före eller efter skoltid) Anpassa lärmiljön alternativt skapa extra anpassningar i undervisningen 	<ol style="list-style-type: none"> Verbal tillsägelse, omhändertata föremål, fysiskt ingripande Kränkningssnämnan (utredning, åtgärder - uppföljning) 	<ol style="list-style-type: none"> Bollplank EHT/EHG Utredningsmöte med vårdnadshavare, elev och mentor/ansvarig pedagog (representant från EHT deltar vid behov). Utred orsak och skapa förebyggande insatser eller extra anpassningar. Uppföljningsmöte bokas in inom 2-4 veckor. Ev. inskickning av blankett 1 – särskilt stöd (sociala mål) Ev. utfärdande av skriftlig varning 	<ol style="list-style-type: none"> Möte mellan vårdnadshavare, elev, representanter från EHT och rektor. Eventuell revidering av förebyggande insatser eller beslut om särskilt stöd. Uppföljningsmöte bokas in inom 2-4 veckor Skriftlig varning utfärdas Eventuellt beslut om avstängning, tillfällig omplacering eller enskild undervisning 	<ol style="list-style-type: none"> Möte med vårdnadshavare, elev, representanter från EHT och rektor (eventuellt rektor från annan enhet, representant från huvudman). Beslut om avstängning, enskild undervisning, tillfällig omplacering på samma eller annan enhet Eventuell permanent omplacering på annan skolenhet (Beslut av huvudman)
VEM ANSVAR?	Mentor/Undervisande pedagog	All personal	Mentor/ämnesansvarig eller verksamhetsansvarig pedagog	Rektor	Rektor/Huvudman
DOKUMENTERAS ?	Nej (Åtgärd 1) Ja (Åtgärd 2: tjänsteanteckning)	Ja (kränkningssnämnan, tillbudsblankett eller tjänsteanteckning)	Ja (tjänsteanteckning, blankett 1, mall för utredning av studiero/trygghet)	Ja (Uppföljning ÅP, mall för utredning av studiero/trygghet, Blankett för skriftlig varning, tillfällig omplacering, enskild undervisning)	Ja (Uppföljning ÅP, mall för utredning av studiero/trygghet, Blankett för skriftlig varning, enskild undervisning, tillfällig omplacering eller permanent omplacering)
VH KONTAKTAS TELEFON/MAIL ?	Nej (Åtgärd 1) Ja (Åtgärd 2)	Ja	Ja (Ring och informera om möte enligt steg 2 + skicka epost för kalenderbokning)	Ja (Ring och informera om möte enligt steg 3 + skicka e-post för kalenderbokning)	Ja (Ring och informera om möte enligt steg 4 + skicka e-post för kalenderbokning)

Bilaga 2 - Relevant lagstiftning

Skollagen (2010:800)

Kapitel 6 Aktiva åtgärder

Målinriktat arbete

6 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Diskrimineringslag (2008:567)

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens ändamål

1 § Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Lag (2014:958).

3 kap. Aktiva åtgärder

Inledande bestämmelser

1 § Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Lag (2016:828).

Arbetet med aktiva åtgärder

2 § Arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att

1. undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten,
2. analysera orsaker till upptäckta risker och hinder,
3. vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, och
4. följa upp och utvärdera arbetet enligt 1-3. Lag (2016:828).

3 § Arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande.

Åtgärder ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt. Lag (2016:828).

Utbildning

Utbildningsanordnare

15 § Med utbildningsanordnare avses i detta kapitel den som bedriver

1. utbildning eller annan verksamhet enligt skollagen (2010:800),
2. utbildning enligt högskolelagen (1992:1434), eller
3. utbildning som kan leda fram till en examen enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina.

Lag (2016:828).

Utbildningsanordnarens arbete med aktiva åtgärder

16 § Utbildningsanordnaren ska inom ramen för sin verksamhet bedriva ett arbete med aktiva åtgärder på det sätt som anges i 2 och 3 §§. Lag (2016:828).

18 § Utbildningsanordnaren ska ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Utbildningsanordnaren ska följa upp och utvärdera de riktlinjer och rutiner som finns enligt första stycket. Lag (2016:828).

Samverkan

19 § I arbetet med aktiva åtgärder ska utbildningsanordnaren samverka med dem som deltar i sådan utbildning som avses i 15 § och med anställda i verksamheten. Lag (2016:828).

Dokumentation

20 § Utbildningsanordnaren ska varje år skriftligen dokumentera arbetet med aktiva åtgärder enligt 16 och 18 §§.

Dokumentationen ska innehålla

1. en redogörelse för alla delar av arbetet som det beskrivs i 2 och 3 §§,

2. en redogörelse för de åtgärder som vidtas och planeras enligt 18 §, och
3. en redogörelse för hur samverkansskyldigheten enligt 19 § fullgörs. Lag (2016:828).

Barnkonventionen

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

Artikel 2

1. Konventionsstaterna ska respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess förälders eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, funktionsnedsättning, börd eller ställning i övrigt.
2. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro.

Artikel 12

1. Konventionsstaterna ska tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.
2. För detta ändamål ska barnet, i alla domstolsförfaranden och administrativa förfaranden som rör barnet, särskilt beredas möjlighet att höras, antingen direkt eller genom en företrädare eller ett lämpligt organ och på ett sätt som är förenligt med nationella procedurregler.

Artikel 14

1. Konventionsstaterna ska respektera barnets rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet.
2. Konventionsstaterna ska respektera föräldrarnas och, i förekommande fall, vårdnadshavares rättigheter och skyldigheter att på ett sätt som är förenligt med barnets fortlöpande utveckling ge barnet ledning då det utövar sin rätt.
3. Friheten att utöva sin religion eller tro får underkastas endast sådana inskränkningar som är föreskrivna i lag och som är nödvändiga för att skydda den allmänna säkerheten, rättsordningens grunder, folkhälsan eller den allmänna moralen eller andra personers grundläggande fri- och rättigheter.

Artikel 19

1. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga lagstiftningsåtgärder, administrativa, sociala och utbildningsmässiga åtgärder för att skydda barnet mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp, medan barnet är i föräldrarnas eller den ena förälderns, vårdnadshavarens eller annan persons vård.

2. Sådana skyddsåtgärder bör, där så är lämpligt, innefatta effektiva förfaranden för såväl upprättandet av sociala program som syftar till att ge barnet och de personer som har hand om barnet nödvändigt stöd, som för andra former av förebyggande och för identifiering, rapportering, remittering, undersökning, behandling och uppföljning av fall av ovan beskrivna sätt att behandla barn illa och, där så är lämpligt, förfaranden för rättsligt ingripande.

Artikel 28

1. Konventionsstaterna erkänner barnets rätt till utbildning. I syfte att gradvis förverkliga denna rätt och på grundval av lika möjligheter ska de särskilt:

- (a) göra grundskoleutbildning obligatorisk och kostnadsfritt tillgänglig för alla,
- (b) uppmuntra utvecklingen av olika former av gymnasial utbildning inklusive såväl högskoleförberedande utbildning som yrkesutbildning, göra dessa tillgängliga och åtkomliga för varje barn samt vidta lämpliga åtgärder såsom införande av kostnadsfri utbildning och ekonomiskt stöd vid behov,
- (c) genom varje lämpligt medel göra högre utbildning tillgänglig för alla på grundval av förmåga,
- (d) göra utbildnings- och yrkesrelaterad information och vägledning tillgänglig och åtkomlig för alla barn,
- (e) vidta åtgärder för att uppmuntra regelbunden närvaro i skolan och minska antalet studieavbrott.

2. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att disciplinen i skolan upprätthålls på ett sätt som är förenligt med barnets mänskliga värdighet och i överensstämmelse med denna konvention.

3. Konventionsstaterna ska främja och uppmuntra internationellt samarbete i utbildningsfrågor, särskilt i syfte att bidra till att avskaffa okunnighet och analfabetism i hela världen och för att underlätta tillgång till vetenskaplig och teknisk kunskap och moderna undervisningsmetoder. Särskild hänsyn ska härvid tas till utvecklingsländernas behov.

Artikel 29

1. Konventionsstaterna är överens om att barnets utbildning ska syfta till att:

- (a) utveckla barnets fulla möjligheter i fråga om personlighet, anlag och fysisk och psykisk förmåga,
- (b) utveckla respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt för principerna i Förenta nationernas stadga,
- (c) utveckla respekt för barnets föräldrar, för barnets egna kulturella identitet, språk och värden, för bosättningslandets och för ursprungslandets nationella värden och för kulturer som skiljer sig från barnets egen,
- (d) förbereda barnet för ett ansvarsfullt liv i ett fritt samhälle i en anda av förståelse, fred, tolerans, jämställdhet mellan könen och vänskap mellan alla folk, etniska, nationella och religiösa grupper och personer som tillhör ett urfolk,
- (e) utveckla respekt för naturmiljön.

2. Inget i denna artikel eller i artikel 28 får tolkas så att det medför inskränkning i den enskildes och organisationers rätt att inrätta och driva utbildningsinstitutioner, dock alltid under förutsättning att de principer som fastställts i punkt 1 i denna artikel iakttas och att kraven uppfylls på att undervisningen vid dessa institutioner ska stå i överensstämmelse med vad som från statens sida angetts som miniminorm.

Artikel 30

I de stater där det finns etniska, religiösa eller språkliga minoriteter eller personer som tillhör ett urfolk ska ett barn som tillhör en sådan minoritet eller ett sådant urfolk inte förvägras rätten att tillsammans med andra medlemmar av sin grupp ha sitt eget kulturliv, att bekänna sig till och utöva sin egen religion eller att använda sitt eget språk.